

Sygn. akt **II Cz 475/15**

POSTANOWIENIE

Dnia 24 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Tarasiuk – Tkaczuk

Sędziowie: SO Marzenna Ernest

SO Tomasz Szaj (spr.)

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w dniu 24 kwietnia 2015 r. w S.

z wniosku wierzyciela (...)S. w G.

przeciwko dłużniczce J. O.

prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Stargardzie Szczecińskim A. P. pod sygn. akt KM 75/14

w przedmiocie skargi wierzyciela na zaniechanie komornika

na skutek zażalenia wierzyciela

na postanowienie Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim z dnia 5 listopada 2014 r. sygn. akt I Co 1462/14

I. zmienia zaskarżone postanowienie w ten sposób, że:

1) **polecą Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Stargardzie Szczecińskim A. P. rozpoznanie wniosku wierzyciela o uzupełnienie postanowienia z dnia 1 kwietnia 2014 roku;**

2) **oddala skargę w pozostałym zakresie;**

3) **zasądza od dłużniczki J. O. na rzecz wierzyciela (...)–(...)S. w G. kwotę 160,- zł (sto sześćdziesiąt złotych) tytułem kosztów postępowania skargowego;**

II. oddala zażalenie w pozostałym zakresie;

III. zasądza od dłużniczki J. O. na rzecz wierzyciela (...) (...)S. w G. kwotę 90,- zł (dziewięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

SSO Tomasz Szaj SSO Agnieszka Tarasiuk – Tkaczuk SSO Marzenna Ernest

Sygn. akt **II Cz 475/15**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 5 listopada 2014 r. Sąd Rejonowy w Stargardzie Szczecińskim oddalił skargę wierzyciela z dnia 22 maja 2014 roku.

W uzasadnieniu wskazał, że postanowieniem z dnia 25 stycznia 2013 roku Komornik T. S. przyznał wierzycielowi kwotę 1 200,- zł tytułem kosztów zastępstwa prawnego i obciążył tymi kosztami dłużnika. W dniu 4 grudnia 2013 roku stwierdził swą niewłaściwość i przekazał sprawę komornikowi A. P.. Na dzień przekazania sprawy dłużnik posiadał podlegające egzekucji zadłużenie w wysokości 21 687,17 zł należności głównej, 4 381,45 zł odsetek, 1 557,80 zł kosztów procesu oraz 215,10 zł kosztów egzekucji, w tym opłaty stosunkowe w kwocie 89,53 zł oraz wydatki w kwocie 125,57 zł/

Postanowieniem z dnia 1 kwietnia 2014 roku Komornik A. P. umorzyła egzekucję na podstawie art. 825 pkt 1 k.p.c., ustalając koszty postępowania egzekucyjnego na kwotę 139,68 zł, obciążając wymienionymi kosztami dłużnika do kwoty 115,28 zł, zaś wierzyciela do kwoty 24,40 zł, a nadto orzekając o obowiązku zwrotu kwoty 24,40 zł na rzecz wierzyciela (pkt 2), wezwała wierzyciela do uiszczenia kwoty 24,40 zł tytułem zwrotu kosztów poniesionych przez komornika w terminie 7 dni (pkt 3) i ustaliła stosunkową opłatę egzekucyjną na kwotę 1 401,30 zł i wezwała dłużnika do jej uiszczenia w terminie 7 dni – pod rygorem egzekucji.

Pismem z dnia 15 kwietnia 2014 roku wierzyciel wystąpił do komornika o uzupełnienie postanowienia z dnia 1 kwietnia 2014 roku przez orzeczenie o należnych mu kosztach zastępstwa prawnego w egzekucji, a nadto całości wydatków gotówkowych powstałych w toku całego postępowania egzekucyjnego począwszy od wpływu wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego do zakończenia postępowania.

W piśmie z dnia 6 maja 2014 roku Komornik poinformowała wierzyciela, że koszty prowadzonego przeciwko dłużnikowi postępowania zostały w całości rozliczone. Koszty zastępstwa prawnego zostały przyznane i w całości wyegzekwowane, w związku z tym brak jest podstaw do ich ponownego ustalania.

Pismem z dnia 22 maja 2014 roku wierzyciel wniósł skargę na czynność komornika polegającą na zaniechaniu uzupełnienia przez tego komornika postanowienia kończącego postępowanie w sprawie z dnia 1 kwietnia 2014 roku poprzez orzeczenie o całości kosztów postępowania egzekucyjnego.

Sąd Rejonowy wskazał, że do niezbędnych kosztów egzekucji należało zaliczyć koszty zastępstwa prawnego wierzyciela w postępowaniu egzekucyjnym. Komornik T. S. prowadząc postępowanie egzekucyjne Km 194/13 w postanowieniu z dnia 25 stycznia 2013 roku przyznał wierzycielowi kwotę 1 200,- zł tytułem kosztów zastępstwa prawnego i obciążył tymi kosztami dłużnika. Komornik ten rozliczył następnie postanowieniem z dnia 4 grudnia 2013 roku powstałe w toku tego postępowania koszty. Następnie postanowieniem z dnia 1 kwietnia 2014 roku komornik A. P. umorzyła postępowanie egzekucyjne i orzekła o kosztach.

Zgodnie z art. 770 k.p.c. dłużnik winien zwrócić wierzycielowi koszty niezbędne do celowego prowadzenia egzekucji. Koszty te ściąga się wraz z egzekwowanym roszczeniem. Koszt egzekucji ustala postanowieniem komornik.

W ocenie Sądu Rejonowego komornik orzekł o kosztach w sposób niewadliwy. Orzeczenie w zakresie kosztów zastępstwa prawnego wydał bowiem już komornik T. S. w dniu 25 stycznia 2013 roku w sprawie Km 194/13. Wymienione koszty zostały ściągnięte od dłużnika i wypłacone wierzycielowi. Tym samym zbędne było umieszczenie orzeczenia w tym samym zakresie przez komornika A. P.. Jednocześnie Sąd nie znalazł podstaw do wydania komornikowi poleceń w trybie art. 759 § 2 k.p.c.

Na powyższe postanowienie zażalenie złożył wierzyciel wnosząc o jego zmianę i uwzględnienie skargi oraz zasądzenie kosztów postępowania skargowego.

Wskazał, że okoliczność spłaty należnych kosztów z tytułu zastępstwa procesowego w postępowaniu egzekucyjnym oraz umorzenie postępowania egzekucyjnego nie zwalniają komornika z obowiązku ustalenia wszystkich kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Wierzyciel podniósł, że orzeczenie przez komornika w postanowieniu kończącym postępowanie o całości kosztów postępowania egzekucyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego nie przesądza o tym, że są one należne wierzycielowi oraz nie stanowi o ich wysokości, bowiem koszty zastępstwa prawnego i ich wysokość wynikając

nie z orzeczenia komornika, lecz z aktu normatywnego. Przyznanie tych kosztów nie zależy od uznaniowości komornika. Ustalenie kosztów przez komornika nie powoduje więc powstania roszczenia strony o zwrot tych kosztów a jedynie daje stronie wyrażoną w orzeczeniu podstawę do ich dochodzenia lub rozliczenia. Ostateczne rozliczenie kosztu egzekucji następuje w postanowieniu przewidzianym w art. 770 k.p.c. Nieprawidłową praktyką komorników jest wydawanie postanowień o przyznaniu wierzycielowi kosztów z tytułu zastępowania go przez pełnomocnika przy pierwszej czynności podejmowanej w postępowaniu egzekucyjnym. W efekcie komornik winien uchylić swoje postanowienia o przyznanych kosztach zastępstwa procesowego wierzyciela w postępowaniu egzekucyjnym.

W postanowieniu kończącym postępowanie w sprawie Km 75/14 Komornik zaniechał orzeczenia o kosztach zastępstwa wierzyciela w postępowaniu egzekucyjnym, co powoduje niepewność co do wysokości rzeczywiście ściągniętych od dłużnika i przekazanych wierzycielowi z tego tytułu środków. Jednakże mając na uwadze powyższą argumentację należy uznać, że wierzyciel winien rozliczyć koszty zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym w kwocie 1 200,- zł.

Wierzyciel bezsprzecznie otrzymał całość należnych mu kosztów zastępstwa w postępowaniu egzekucyjnym.

W ocenie wierzyciela z obowiązku ustalenia wszystkich kosztów postępowania w postanowieniu kończącym postępowanie egzekucyjne nie zwalnia fakt dokonania spłaty kosztów zastępstwa procesowego w całości. Nic nie stoi na przeszkodzie w postanowieniu kończącym przez organ wskazać – przy kosztach zastępstwa prawnego, że kwota kosztów została wierzycielowi przekazana.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie wierzyciela okazało się zasadne, aczkolwiek z przyczyn odmiennych od wskazanych w jego treści.

W niniejszej sprawie wierzyciel po otrzymaniu postanowienia z dnia 1 kwietnia 2014 roku, w terminie przewidzianym w art. 351 § 1 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. wniósł o uzupełnienie wydanego postanowienia z dnia 1 kwietnia 2014 roku. Złożenie takowego wniosku obliguje organ egzekucyjny do jego rozpoznania zgodnie z przepisami kodeksu postępowania cywilnego, tj. stosownie do regulacji art. 351 § 3 k.p.c. w formie postanowienia. Nie stanowi takowego rozpoznania wniosek udzielenie odpowiedzi przez komornika pismem z dnia 6 maja 2014 roku. Komornik winien bowiem wydać postanowienie, w którym bądź oddali wniosek o uzupełnienie postanowienia uznając, że nie ma ku temu podstaw, bądź też uzupełni postanowienie z dnia 1 kwietnia 2014 roku. Brak takowego rozstrzygnięcia uprawniał wierzyciela do złożenia skargi na zaniechanie komornika. Przedmiotem skargi był brak reakcji komornika na złożony wniosek.

Sąd Rejonowy rozważając kwestie prawidłowości postanowienia z dnia 1 kwietnia 2014 roku zaniechał rozpoznania istoty sprawy, albowiem Sąd ten nie rozpoznawał skargi na to postanowienie. W konsekwencji nie był uprawniony do oceny prawidłowości tego postanowienia, a jedynie do stwierdzenia czy komornik dokonał czynności, do wykonania której był zobowiązany przepisami kodeksu postępowania cywilnego, czy też nie.

W konsekwencji stwierdzenie braku rozpoznania wniosku wierzyciela z dnia 22 maja 2014 roku obligowało Sąd Rejonowy do uznania skargi na zaniechanie za zasadną i do nakazania wykonania zaniechanej czynności, tj. nakazania rozpoznania tegoż wniosku.

Merytoryczny sposób rozpoznania tegoż wniosku należy do zakresu kompetencji organu egzekucyjnego, zaś na wydane przez tenże organ postanowienie będą przysługiwać stronom środki zaskarżenia. Tym samym nie jest rzeczą Sądu przesądzanie o sposobie rozpoznania wniosku przez nakazanie wydania orzeczenia w konkretnym kształcie. W tym zakresie skarga oraz zażalenie podlegała oddaleniu.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. należało zmienić zaskarżone postanowienie poprzez częściowe uwzględnienie skargi.

Przy rozpoznaniu wniosku wierzyciela z dnia 22 maja 2014 roku komornik winien mieć na względzie regulację art. 826 k.p.c., zgodnie z którym umorzenie postępowania egzekucyjnego powoduje uchylenie dokonanych czynności egzekucyjnych oraz poglądy przedstawione przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia (...) oraz w wyroku z dnia(...) roku,(...)

Orzeczenie o kosztach postępowania skargowego i zażaleniowego zapadło na podstawie art. 770 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem dłużniczkę obci Na koszty postępowania skargowego poniesione przez wierzyciela przed Sądem Rejonowym składa się opłata od skargi w kwocie 100,- zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 60,- zł (§ 10 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych...). W niniejszej sprawie brak było podstaw do przyznania kwoty 17,- zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa albowiem do akt sprawy wierzyciel nie przedłożył dowodu jej uiszczenia. Na koszty postępowania zażaleniowego składała się opłata od zażalenia w kwocie 30,- zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika w postępowaniu zażaleniowym w kwocie 60,- zł. Wysokość wynagrodzenia Sąd Okręgowy ustalił na podstawie wskazanego powyżej rozporządzenia w zw. z § 12 ust. 2 pkt 1.

(...)

(...)

1. (...)

2. (...)

(...)

(...)

(...)

3. (...)

4. (...)

(...)